

Driestar hogeschool

Onderwijs- en
examenregeling
Hoofdstuk 5
Opleidingsdeel hbo
pedagogiek
2021-2022

Geldig voor cohorten vanaf 2019-2020

Opleidingsdeel voor de hbo pedagogiek opleiding van Driestar hogeschool (onderdeel van Driestar educatief)

Inhoudsopgave
Begripsbepalingen

Titel 1: Inrichting van de opleidingen	3
Titel 2: Onderwijs	4
Titel 3: Tentamens, vrijstellingen en herkansing opdrachten	5
Titel 4: Studiebegeleiding en Bindend afwijzend studieadvies	6
Titel 5: Slotbepalingen	6

Bijlage 1: Inhoud, studielast en toetsvorm opleidingen

Bijlage 2: Uitwerking professionele identiteit en beroepstaken

Deze regeling is vastgesteld door het college van bestuur d.d. 4 oktober 2021 met instemming van de MR en de Opleidingscommissie.

TITEL 1: INRICHTING VAN DE OPLEIDINGEN

Artikel 1.1 Reikwijdte, opleidingsvarianten en instroom

Deze regeling is van toepassing op de studenten die vanaf het studiejaar 2019-2020 zijn gestart met de propedeutische fase van de studie hbo-pedagogiek bij Driestar educatief. Deze opleiding kent de opleidingsvariant deeltijd.

Artikel 1.2 Inhoud opleiding en studielast

In Bijlage 1 is de inhoud van de opleiding, studielast en toetsvorm opgenomen.

Artikel 1.3 Eindtermen en beroepsvereisten

1. De hbo pedagoog is startbekwaam te noemen als hij heeft aangetoond dat hij in zijn beroepsomgeving kan functioneren als beginnende beroepsbeoefenaar, vanuit een zich voortdurend ontwikkelende professionele identiteit. Hij kan zijn werk, zoals geformuleerd in de beroepstaken verrichten op grond van relevante kennis op basis van standaard literatuur, alsmede actuele kennis van ontwikkelingen in de werkvelden waaraan hij verbonden is. Hij past relevante inzichten, theorieën, concepten in beroepsmatige contexten toe. De hbo pedagoog werkt daarbij onderzoekend en methodisch aan de beroepstaken. Om zijn beroep goed te kunnen uitoefenen moet de hbo pedagoog daarnaast effectief kunnen communiceren en samenwerken. Het vermogen om zich blijvend te kunnen ontwikkelen in zijn werk, samen, met en van zijn collega's te kunnen leren en bij de tijd te blijven is essentieel. Vanuit een lerende houding en eigenaarschap van zijn eigen ontwikkeling zoekt hij actief naar verbetering van eigen functioneren en dat van anderen.
2. De eindkwalificaties van de opleiding hbo pedagogiek zijn naast de leerlijn 'het ontwikkelen van de professionele identiteit', de volgende vijf beroepstaken:
 1. Het effectief leiding geven aan een (kleine/complex) groep jeugdigen door te voorzien in de taakgerichte en sociaal-emotionele belangen en behoeften van een groep jeugdigen, zodat er een veilig, ondersteunend en stimulerend leef- en leerklimaat ontstaat.
 2. Het begeleiden van leer- en ontwikkelingsprocessen in een (kleine/complex) groep jeugdigen door het voorbereiden, initiëren, ondersteunen en evalueren van leer- en ontwikkelingsactiviteiten, zodat de brede ontwikkeling bevordert wordt.
 3. Het ondersteunen van jeugdigen door samen met opvoeders, de jeugdigen zelf, hun sociaal netwerk en met collega's en andere betrokken professionals de gewenste begeleidingswijze te bepalen, uit te voeren, te evalueren en waar nodig bij te stellen.
 4. Het actief bijdragen vanuit eigen deskundigheid aan de verbetering van de (didactische en pedagogische) kwaliteit op de werkvloer en daarmee aan de ontwikkeling van jeugdigen door samenwerking in het team, door het begeleiden van collega's en door bij te dragen aan het beleid en de uitvoering daarvan.
 5. Het methodisch begeleiden van gezinnen en coördineren van de zorg gericht op zoveel mogelijk herstel van de balans en zelfredzaamheid van het gezin, zowel ambulante als in gedwongen kader.

Zie bijlage 2 voor een specifieke uitwerking van de professionele identiteitslijn en de vijf beroepstaken.

3. De opleiding is opgebouwd op basis van drie leerlijnen, een kennis-en-integratielijn, een praktijklijn en een leerlijn professionele identiteit.
4. De leerlijnen zijn nader uitgewerkt in het opleidingsplan (zie OnderwijsOnline).

TITEL 2: ONDERWIJS

Artikel 2.1 Inrichting opleiding

De studiepunten zijn verdeeld over de drie leerlijnen (zie art. 1.3, derde lid), waarvan het volgen van de professionele identiteitslijn een verplichte lijn is. De opleiding is onderverdeeld in semesters. Zie onderstaand schema.

Jaar 1

Semester 1	Semester 2
Professionele identiteit	
Praktijkleren	
Beroepstaak 1 : Leidinggeven aan een groep jeugdigen <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 10px auto;">Overkoepelende module: Ontwikkeling van jeugdigen</div> Beroepstaak 2: Begeleiden van leer- en ontwikkelingsprocessen van de jeugdige	Beroepstaak 4: Werken aan kwaliteit en beleid <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 10px auto;">Overkoepelende module: Pedagogische theorieën en methodieken</div> Beroepstaak 5: begeleiden van gezinnen
Beroepstaak 3: Samen ondersteunen van de jeugdige	

Jaar 2

Semester 3	Semester 4
Professionele identiteit	
Praktijkleren	
Beroepstaak 1 en 4: Leidinggeven aan een groep jeugdigen Werken aan kwaliteit en beleid <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 10px auto;">Overkoepelende module: Persoonsvorming van jeugdigen</div> Beroepstaak 2: Begeleiden van leer- en ontwikkelingsprocessen van de jeugdige	Beroepstaak 1 : Leidinggeven aan een groep jeugdigen <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 10px auto;">Overkoepelende module: afwijkende ontwikkeling van jeugdigen</div> Beroepstaak 3: Samen ondersteunen van de jeugdige
Beroepstaak 5: begeleiden van gezinnen	Beroepstaak 4: Werken aan kwaliteit en beleid

Semester 5	Semester 6
Professionele identiteit	
Beroepstaak 4: Werken aan kwaliteit en beleid	Beroepstaak 3: Samen ondersteunen van de jeugdige
Overkoepelende module: Psychologisch en sociologisch perspectieven in de praktijk	
Beroepstaak 5: begeleiden van gezinnen	Beroepstaak 4: Werken aan kwaliteit en beleid
	Beroepstaak 4: Werken aan kwaliteit en beleid/begeleiden van gezinnen
	Beroepstaak 5: begeleiden van gezinnen

Artikel 2.2. Praktijkleren

De inhoud en studielast van het praktijkleren is vastgelegd in richtlijnen. De opzet, inhoud, bewijsvoering en toetsing is vastgelegd in het opleidingsplan (zie OnderwijsOnline).

TITEL 3: TENTAMENS, VRIJSTELLINGEN EN HERKANSING OPDRACHTEN

Artikel 3.1. Uitslag portfolio

In aanvulling op artikel 43 van het Algemeen deel wordt de uitslag van de beoordeling van het portfolio uiterlijk 15 werkdagen na afloop van de uiterste inlevertermijn van het portfolio bekend gemaakt.

Artikel 3.2 Vrijstellingen

1. In principe is er binnen de opleiding geen vrijstelling van toetsing. De examencommissie kan onder strikte voorwaarden voor bepaalde onderdelen een vrijstelling verlenen mits er bewijs wordt overhandigd op basis waarvan de leeruitkomsten aangetoond kunnen worden.
2. Een vrijstelling wordt schriftelijk aangevraagd, onder overlegging van kopieën van gewaarmerkte diploma's en/of tentamenbewijzen en kopieën van gewaarmerkte literatuurlijsten. Het aanvraagformulier voor vrijstelling is opgenomen in de studiegids op Eduweb. De aanvraag voor vrijstellingen dient bij studentzaken ingeleverd te worden. De docent van de betreffende module en de studieleader geven een advies, de examencommissie besluit over het al dan niet definitief toekennen van de vrijstelling. Het aanvraagformulier is opgenomen in de studiegids en op Eduweb.

Artikel 3.3 Herkansing opdrachten

1. Ter invulling van artikel 48 Algemeen deel dienen opdrachten en werkstukken die in herkansing worden gemaakt ingeleverd te worden volgens het geldende toetsrooster.
2. Wanneer de herkansingstermijn is verstreken, dienen opdrachten en werkstukken, zoals bedoeld in lid 1, in het daaropvolgende cursusjaar te worden ingeleverd voor een tweede herkansing, de inleverdata voor de betreffende toets van dat jaar is dan geldig. Indien deze termijn niet wordt gehaald moeten alle (niet behaalde) opdrachten worden gedaan volgens de dan geldende modulebeschrijving.
3. Elk semester wordt er m.b.t. de kennisvoortgangstoets een toetsmoment en een herkansingsmoment aangeboden. De toets moet gedurende de opleiding zeven maal met een

voldoende worden afgerond in een volgordelijk, stijgend percentage die vastgesteld wordt door de examencommissie. Na iedere onvoldoende behaalde toets wordt de daaropvolgende gelegenheid gebruikt om deze te herkansen. Pas wanneer er een voldoende is behaald kan de volgende KVT worden gemaakt. Er mag alleen gebruik gemaakt worden van een herkansing als de vorige kans niet benut is of onvoldoende was.

Artikel 3.4 Inzage

De beoordeling van toetsen en opdrachten wordt voor de student inzichtelijk gemaakt in Gradework. Uitzondering hierop is de kennisvoortgangstoets, hiervan ontvangt de student een rapportage. Zie art. 46, lid 2.

TITEL 4: STUDIEBEGELEIDING EN BINDEND AFWIJZEND STUDIEADVIES

Artikel 4.1 Studiebegeleiding

In het opleidingsplan (zie OnderwijsOnline) is aangegeven hoe de studiebegeleiding in de opleiding plaatsvindt.

Artikel 4.2 Voorwaarden bindend afwijzend studieadvies

1. Een student ontvangt een voorlopige BAS als bedoeld in artikel 25, eerste lid, onderdeel b, van het Algemeen deel aan het begin van het tweede jaar van inschrijving, indien hij aan het eind van het eerste jaar van inschrijving van de propedeutische fase 59 studiepunten of minder heeft gehaald.
2. Aan elke student wordt uiterlijk aan het einde van diens tweede jaar van inschrijving voor de propedeutische fase van de opleiding door de examencommissie een studieadvies uitgebracht over de voortzetting van zijn studie binnen de opleiding.
3. In aanvulling op de voorwaarden genoemd in artikel 26 van het Algemeen deel heeft het studieadvies in het tweede jaar van inschrijving van de propedeutische fase een bindend afwijzend karakter indien de student na beoordeling van herkansingen geen 60 punten heeft behaald.

TITEL 5: SLOTBEPALING

Artikel 5.1 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2021.

Bijlage 1: Inhoud, studielast en toetsvorm

Toetsing en credits jaar 1 en 2				
	Toetsing semester 1	Toetsing semester 2	Toetsing semester 3	Toetsing semester 4
Overstijgend	<ul style="list-style-type: none"> Portfolio inclusief beoordeling werken in de praktijk 8 EC 		<ul style="list-style-type: none"> Portfolio inclusief beoordeling werken in de praktijk 8 EC 	
Overstijgend	<ul style="list-style-type: none"> Kennistoets 5 EC 	<ul style="list-style-type: none"> Kennistoets 5 EC 	<ul style="list-style-type: none"> Kennistoets 5 EC 	<ul style="list-style-type: none"> Kennistoets 5 EC
Beroepstaak 1	<ul style="list-style-type: none"> Casustoets groep 2 EC Praktijktoets interactie 4 EC 		<ul style="list-style-type: none"> Praktijktoets combi BT1 en BT4 3 (van de 5) EC 	<ul style="list-style-type: none"> BT1 Toets complexe situaties / problematisch gedrag 3 EC
Beroepstaak 2	<ul style="list-style-type: none"> Casustoets BT2 2 EC Praktijktoets BT2 4 EC 		<ul style="list-style-type: none"> BT2 Praktijktoets 3 EC 	<ul style="list-style-type: none"> Praktijktoets combi BT2 en BT3 2 (van de 7) EC
Beroepstaak 3	<ul style="list-style-type: none"> Praktijktoets BT3 6 EC 			<ul style="list-style-type: none"> Praktijktoets combi BT2 en BT3 5 (van de 7) EC
Beroepstaak 4		<ul style="list-style-type: none"> Praktijktoets BT4 6 EC 	<ul style="list-style-type: none"> Praktijktoets combi BT1 en BT4 2 (van de 5) EC 	<ul style="list-style-type: none"> Praktijktoets BT4 6 EC
Beroepstaak 5		<ul style="list-style-type: none"> Toets 1 BT5 3 EC Toets 2 BT5 3 EC 	<ul style="list-style-type: none"> Beroepsopdracht 1 BT5 3 EC Beroepsopdracht 2 BT5 3 EC 	
Professionele identiteit	<ul style="list-style-type: none"> Vormingstoets Zelfportret 3 EC 	<ul style="list-style-type: none"> Vormingsopdracht Leercyclus 3 EC 	<ul style="list-style-type: none"> Vormingstoets kern(en) 2 EC 	<ul style="list-style-type: none"> Vormingstoets kern(en) 3 EC
	<ul style="list-style-type: none"> Vraagstuk zelfregie 3 EC 	<ul style="list-style-type: none"> Vraagstuk kijk op het kind 3 EC 	<ul style="list-style-type: none"> Vraagstuk diversiteit 4 EC 	<ul style="list-style-type: none"> Vraagstuk zin in werk 3 EC
	29	31	25	35

Toetsing en Credits jaar 3		
	Toetsing semester 5	Toetsing semester 6
Overstijgend praktijk		
Overstijgend Kennis	Kennistoets 5 ECTS	Kennistoets 5 ECTS
	<ul style="list-style-type: none"> Psychologische en sociologische perspectieven in de praktijk. 2 toetsen: 9 ECTS 	
Beroepstaak 1		
Beroepstaak 2		
Beroepstaak 3		<ul style="list-style-type: none"> Samenwerken in het jeugddomein 3 ECT
Beroepstaak 4	BT4 31 Beleidsuitvoering en beleidsontwikkeling 3 ECTS	<ul style="list-style-type: none"> 1 toets 3 ECTS
		<ul style="list-style-type: none"> 1 toets 1 ECTS
		<ul style="list-style-type: none"> 1 toets 3 ECTS
Beroepstaak 5	<ul style="list-style-type: none"> 1 toetsen 5 ECTS 1 toetsen 4 ECTS 	<ul style="list-style-type: none"> 1 toetsen 5 ECTS 1 toetsen 4 ECTS
Professionele identiteit	Vormingstoets: Ethische reflectie 3 ECTS	Vormingstoets: Doen wat werkt 3 ECTS
	Vraagstuk: Moreel beraad 2 ECTS	Vraagstuk: Goede professional 2 ECTS
	31	29

Bijlage 2: Uitwerking professionele identiteit en beroepstaken

Ik ben: de professionele identiteit

De professionele identiteit is datgene wat de pedagogisch professional als persoon kenmerkt in zijn beroep en wat hij door zijn handelen aan de ander laat zien. Het vormt de verbinding tussen wie de professional is, het werk dat hij doet en de context waarin hij werkt. Vanuit de professionele identiteit geeft de professional invulling en kleur aan de uitvoering van de beroepstaken. Elke kern van de professionele identiteit wordt uitgewerkt in een aantal indicatoren.

Kern 1 *Verbonden met het christelijk geloof*

Het is ons ideaal dat de professional verbonden is met het christelijk geloof, zich laat voeden door Gods Woord en daaruit leeft.

De professional ...

- laat zich inspireren en voeden door de Bijbel en andere christelijke bronnen en door christelijke rolmodellen;
- kan op een persoonlijke manier de eigen levensovertuiging onder woorden brengen en vertellen wie hijzelf is, hoe hij tegenover God staat en waar hij iets weerspiegelt van het beeld van Christus;
- reflecteert op het eigen handelen vanuit christelijke waarden en normen;
- zoekt en streeft bij zichzelf naar een eenheid van geloven, denken, voelen, willen en handelen;
- geeft met een onderzoekende houding (opmerkzaam, nieuwsgierig, bedachtzaam en kritisch), in dialoog met anderen en vanuit christelijk perspectief betekenis aan situaties, vraagstukken en ontwikkelingen in het beroep.

Kern 2 *Verbonden met de naaste(n)*

Het is ons ideaal dat de professional op grond van het liefdesgebod betrokken is op en dienstbaar is aan jeugdigen en hun opvoeders.

De professional ...

- is dienstbaar aan anderen, hun belang en hun ontwikkeling, door in compassie af te stemmen op (de behoeften van) de ander;
- communiceert helder over de eigen mening, behoeften en verlangens, verduidelijkt het eigen standpunt en staat ervoor open om dit samen met anderen te onderzoeken; onderzoekt ook het denken van anderen om hun standpunten en perspectieven beter te begrijpen en gaat samen op zoek naar de beste keuzes of oplossingen;
- gaat met een goede balans tussen afstand en nabijheid om met anderen, kan eigen grenzen bewaken en respecteert grenzen van de ander;
- weet van de gebrokenheid van het aardse bestaan en kijkt daarom met mildheid naar (het falen van) mensen met wie hij omgaat;
- kijkt met een onderzoekende houding (opmerkzaam, nieuwsgierig, bedachtzaam en kritisch) naar het handelen en de mogelijkheden van anderen en geeft op grond daarvan constructieve feedback;
- zet zijn rol als (moreel) identificatiepersoon bewust in, door zo te leven dat hij daarmee anderen kan oproepen het goede voorbeeld op een eigen manier na te volgen; is zich daarbij bewust van zijn eigen beperkingen en feilbaarheid: identificatiepersoon zijn is een kwetsbaar ideaal;
- zet zich in voor en bouwt met anderen aan gemeenschappen, overbrugt verschillen en benut ze;
- is zich in de omgang met anderen bewust van de spanning tussen postmoderne tolerantie die tot onverschilligheid leidt en een absolute waarheidsclaim die geen ruimte laat voor een eigen keuze van de ander, en gaat daar op een tactvolle manier mee om.

Kern 3 *Verbonden met zichzelf*

Het is ons ideaal dat de professional een Bijbels, realistisch zelfbeeld heeft, fysiek, emotioneel en cognitief evenwichtig is en gericht is op de

De professional ...

- kan het eigen handelen onderbouwen op grond van zijn levensbeschouwing, idealen, drijfveren, waarden, overtuigingen en vermogens en kan de dialoog over zijn keuzes aangaan;
- zorgt ervoor, voor zover dat binnen zijn vermogen ligt, dat hij de lichamelijke, sociaal-emotionele, mentale en spirituele dimensies van zijn leven onderhoudt om een goede balans te houden;
- weet wat zijn drijfveren en motivaties zijn, wat hem energie geeft en wat zijn energielekken zijn en gebruikt deze inzichten in zijn werk;

<i>eigen ontwikkeling.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • kan omgaan met interne en externe eisen, en eventuele spanningen daartussen overwinnen, verminderen of hanteerbaar maken; • neemt verantwoordelijkheid voor de eigen ontwikkeling, kijkt met een onderzoekende houding (opmerkzaam, nieuwsgierig, bedachtzaam en kritisch) naar zijn eigen handelen, gebruikt evaluatie, reflectie en feedback om een goed beeld te krijgen van zichzelf (en het eigen functioneren) en is gericht op het verbeteren van zijn functioneren; • stelt op basis van zijn persoonlijke kwaliteiten en beperkingen werkbare (leer)doelen die passen bij zijn ontwikkeling binnen het beroep, kiest voor activiteiten die daarbij aansluiten en maakt daarbij gebruik van hulpbronnen/contacten en de mogelijkheden die de organisatie biedt; • voert de activiteiten gericht op de eigen ontwikkeling uit, evalueert het (leer)proces en het resultaat, maakt dit inzichtelijk voor zichzelf en voor anderen en verwerkt het geleerde in het eigen handelen; • streeft in het werken aan de eigen ontwikkeling naar het zo goed mogelijk inzetten van zijn gaven, en realiseert zich tegelijkertijd dat vanwege de gebrokenheid van het bestaan niet elke ontwikkeling mogelijk is; • staat zichzelf toe fouten te maken, omdat hij weet dat hij niet perfect kan zijn, zonder zich achter die wetenschap te verschuilen.
----------------------------	---

Kern 4 *Verbonden met wereld*

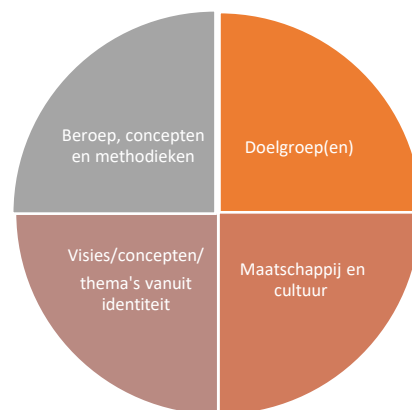
<i>Het is ons ideaal dat de professional verbonden is met de door God geschapen wereld en daarin als een goed rentmeester verantwoordelijk zijn plaats inneemt.</i>	<p>De professional ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • onderzoekt in dialoog met anderen (de visie op) het beroep en geeft een persoonlijk antwoord op vragen als: Wat is belangrijk in mijn werk? Welke taken horen bij mijn beroep? Wat moet ik doen om een goede professional te zijn? Waar wil ik van toegevoegde waarde zijn? • zoekt naar een goede balans tussen de verschillende aspecten van zijn werk en zijn andere verantwoordelijkheden in het leven; • oordeelt weloverwogen en neemt beslissingen die passen bij het doel en de kenmerken van de situatie, de collectieve kaders, de waarden van het beroep en de organisatie, en zijn eigen professionele waarden; • baseert zijn visie en belangrijke beslissingen op levensbeschouwelijke, pedagogische, historische, sociaal-maatschappelijke, beroepsmatige, wetenschappelijke en ethische inzichten; • past relevante theoretische inzichten toe, houdt samen met anderen ervaringen kritisch tegen het licht van bestaande kennis en nieuwe inzichten en stelt waar nodig beslissingen, opvattingen of handelen bij; • kent de normen en waarden van de culturen waar hij deel van uitmaakt en komt mede op basis daarvan tot een eigen perspectief; • beoefent goed (wereld)burgerschap vanuit een open en respectvolle houding tegenover anderen, en gebruikt daarvoor kennis van historische en culturele achtergronden van de huidige (religieuze, culturele en seksuele) diversiteit in de samenleving.
---	--

Kern 5 *Verbonden met verleden, heden en toekomst*

<i>Het is ons ideaal dat de professional verbonden is met de christelijke traditie, in zijn leven en werk gericht is op Gods doorbrekend Koninkrijk en wil bijdragen aan herstel in een gebroken wereld.</i>	<p>De professional ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • past kennis van de christelijke wereldbeschouwing, schepping (alles is van oorsprong goed), zondeval (alles is aangetast), verlossing en vernieuwing (er is hoop), toe op vraagstukken; • heeft, met erkenning van de gebrokenheid van het bestaan, een hoopvolle en hoopgevendende toekomstverwachting voor zijn omgeving en zichzelf, is bereid de nodige inspanningen te leveren en laat zich daarbij niet uit het veld slaan door tegenslag; • herkent de (morele) uitdagingen van onze tijd en weet hoe deze samenhangen met de huidige cultuur; • maakt gebruik van wat anderen hebben ontdekt door eigen ideeën en nieuwe ontwikkelingen te spiegelen aan bronnen; • kent de invloed die zijn levensgeschiedenis en socialisatieproces hebben op zijn denken en handelen, evalueert kritisch en met compassie voor zichzelf wat de eigen historische, culturele en psychische bagage is en neemt verantwoordelijkheid voor wat hij ermee doet.
--	--

Ik denk: de kennisdomeinen

In de laag *ik denk* onderscheiden we bij hbo-pedagogiek drie domeinen die voortkomen uit de landelijke kennisbasis. Daarnaast is er een domein die de kleur beschrijft die Driestar Hogeschool aan het profiel geeft.

Beroep, concepten en methodieken
De professional heeft kennis van de (maatschappelijke) opdracht voor het beroep, en van de visies, kaders en kernwaarden van het beroep. De professional heeft kennis van de werkwijzen, de belangrijkste methodieken en (wetenschappelijk) onderzoek en innovatie binnen het beroep.
Doelgroep(en)
De professional heeft kennis van de (ontwikkelings)psychologie, leer- en motivatietheorieën, opvoedingsvisies en -theorieën.
Maatschappij en cultuur
De professional heeft kennis van (ontwikkelingen binnen) de cultuur, de maatschappij en de omgeving waarbinnen hij zijn beroep uitoefent. De professional heeft kennis van de sociale kaart en de organisaties waar hij mee samenwerkt.
Driestar-eigen: visies/concepten/thema's vanuit identiteit
De professional heeft kennis van het christelijke mens-, Gods- en wereldbeeld, van de christelijke cultuur- en geschiedbeschouwing en van de (christelijke) visies op het beroep en de daarbij behorende kennisinhouden.

Ik kan: de beroepstaken

De beroepstaken zijn de handelingen die de pedagogisch professional in de praktijk van zijn beroep uitvoert. Elke beroepstaak wordt hieronder uitgewerkt in een aantal kernen en leeruitkomsten.

Beroepstaak 1 Pedagogisch leidinggeven aan jeugdigen De professional geeft leiding aan (een groep) jeugdigen vanuit een pedagogische relatie. Hij voorziet in hun taakgerichte en sociaal-emotionele belangen en behoeften, zodat er een veilig, ondersteunend en stimulerend pedagogisch leef- en leerklimaat ontstaat.
Kern 1.1 Onderhouden van een pedagogische relatie met jeugdigen De professional zorgt voor een goede pedagogische relatie. Hij komt tegemoet aan de psychosociale basisbehoeften (relatie, competentie, autonomie) van elke individuele jeugdige. Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional het volgende. De professional ... a. brengt met oprechte waardering en betrokkenheid tijd door met jeugdigen en zet energie en middelen in; b. stelt zich open voor de gevoelens en gedachten van de jeugdigen, is beschikbaar en betrouwbaar en reageert begripvol en adequaat op signalen van de jeugdigen (sensitief en responsief); c. spreekt heldere verwachtingen en vertrouwen uit en houdt procesgericht toezicht op de jeugdigen; d. biedt uitdagende taken, geeft opbouwende feedback en passende hulp en helpt de jeugdigen inzicht te verwerven in hun sterke kanten en ontwikkelpunten; e. voedt en ondersteunt de persoonlijke interesses en waarden van de jeugdigen, biedt keuzes, geeft een zinnvolle uitleg over de relevantie van een taak of opdracht en gebruikt verduidelijkende, uitnodigende taal; f. leert het perspectief, de inbreng en de gevoelens van de jeugdigen kennen en respecteert deze; g. houdt rekening met het ontwikkelingsritme van de jeugdigen en schept ruimte voor leren, inclusief het maken van vergissingen en fouten.
Kern 1.2 Afstemmen van de leiderschapstijl op jeugdigen De professional stemt vanuit de pedagogische gezagsrelatie zijn (non-)verbale gedrag en pedagogische leiderschapstijl af op de jeugdigen en de situatie. Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional het volgende. De professional ... a. is zich bewust van zijn (non-)verbale gedrag en de invloed daarvan op jeugdigen en maakt hier actief gebruik van (zet zichzelf in als instrument); b. past contactprincipes toe, zoals initiatief ontvangen en volgen, instemmend benoemen en beurtverdeling; c. observeert wat de jeugdigen nodig hebben en stemt zijn communicatie hierop af, zowel op inhoudsniveau en procedureniveau als op interactieniveau en bestaansniveau; d. heeft zicht op zijn pedagogische leiderschapstijl en de invloed daarvan op jeugdigen; kan, rekening houdend met zijn voorkeursstijl, waar nodig in stijl variëren; e. heeft een goed beeld van de zelfstandigheid van de jeugdigen en sluit in zijn leidinggeven aan bij de (leer)bekwaamheid en (leer)bereidheid (motivatie en zelfvertrouwen) van de jeugdigen; f. stimuleert en ondersteunt de ontwikkeling van de leerbekwaamheid en leerbereidheid (motivatie en zelfvertrouwen) van de jeugdigen, zodat zij geleidelijk steeds meer zelf verantwoordelijkheid kunnen gaan dragen.
Kern 1.3 Hanteren van regels en routines De professional zorgt voor overzicht en voorspelbaarheid. Hij stelt in overleg met de jeugdigen en andere betrokkenen heldere afspraken, regels en routines op, passend bij de meer algemeen geldende regels, en hanteert deze consequent en op een positieve manier. Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional het volgende. De professional ... a. stemt met de jeugdigen en andere betrokkenen regels en routines af; b. maakt verwachtingen duidelijk en ondersteunt de jeugdigen in het navolgen van de regels en het aanleren van nieuwe routines; hij heeft daarbij oog voor de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van de jeugdigen en doet daar recht aan; c. stelt een adequate tijdsplanning op en volgt deze, met flexibiliteit waar dat nodig is; d. hanteert regels consequent en op een proportionele en positieve manier, door gewenst gedrag te benoemen, ongewenst gedrag te corrigeren en te controleren of het gedrag verandert; e. is zich bewust van de invloed van de fysieke omgeving (bijvoorbeeld de inrichting en aankleding van het gebouw) en zet deze invloed gericht in om overzicht en voorspelbaarheid te creëren.
Kern 1.4 Begeleiden van de omgang tussen jeugdigen De professional begeleidt de onderlinge omgang tussen de jeugdigen en de groepsprocessen, waardoor een klimaat ontstaat waar veiligheid, vertrouwen en onderlinge verbondenheid ervaren kan worden. Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional het volgende. De professional ... a. gaat de jeugdigen voor in een dienende, accepterende en respectvolle houding; b. stimuleert de positieve omgang met verscheidenheid in de groep en tussen jeugdigen onderling, zodat alle jeugdigen mee kunnen doen en erbij horen (inclusie); c. geeft jeugdigen inzicht in hun eigen houding en gedrag en de invloed daarvan op anderen; d. kan een analyse maken van de groepsfase, de interactiesituaties en de samenwerkingsvaardigheden en hierbij instrumenten preventief en curatief inzetten;

<ul style="list-style-type: none"> e. kan gerichte interventies inzetten op groepsgedrag en/of op het gedrag van individuele jeugdigen, om een positieve groepsontwikkeling en ontwikkeling van samenwerkingsvaardigheden te bevorderen; f. begeleidt groepsconflicten constructief en leert jeugdigen omgaan met strijdige belangen en conflicten.
<p>Kern 1.5 Aanpakken van gedrag van jeugdigen dat als problematisch wordt gezien De professional pakt problematische interacties en problematisch gedrag doeltreffend en planmatig aan.</p> <p>Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional het volgende. De professional ...</p> <ul style="list-style-type: none"> a. signaleert problematische interacties en problematisch gedrag en de oorzaken en gevolgen daarvan; b. grijpt direct in bij ordeverstoringen, geeft concrete feedback op ongewenst gedrag en de consequenties daarvan; c. gaat passend om met (fysiek en verbaal) agressief gedrag in de groep, door te kalmeren bij frustratieagressie en te confronteren en begrenzen bij doelgerichte agressie; d. begeleidt jeugdigen bij het oplossen en veranderen van problematische interacties en problematisch gedrag; bij interactieproblemen tussen zichzelf en een jeugdige zet hij zichzelf bewust in als instrument voor verandering; e. hanteert relevante protocollen bij problematisch gedrag en schakelt op tijd professionele hulp in; f. neemt passende maatregelen om de veiligheid van alle jeugdigen te waarborgen en ervoor te zorgen dat incidenten zo min mogelijk verstorend zijn voor andere jeugdigen.
<p>Kern 1.6 Onderzoekend vermogen in het pedagogisch leidinggeven aan jeugdigen De professional zet zijn onderzoekend vermogen in om zijn pedagogisch leiderschap te voeden, te onderbouwen en te verantwoorden, en daarmee de kwaliteit van zijn werk te vergroten.</p> <p>Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional het volgende. De professional ...</p> <ul style="list-style-type: none"> a. heeft bij het pedagogisch leidinggeven een onderzoekende houding (opmerzaam, nieuwsgierig, bedachtzaam en kritisch); reflecteert op zijn functioneren, op geleverde producten en op zijn ontwikkeling tijdens de beroepsuitoefening; a. past beschikbare (wetenschappelijke) kennis over het pedagogisch leidinggeven aan jeugdigen (standaard vakliteratuur) en kennis over actuele ontwikkelingen op dat gebied correct toe op eigen casuïstiek; kan hiervoor een verantwoorde literatuurselectie maken; b. onderbouwt en verantwoordt keuzes in zijn pedagogisch leidinggeven aan jeugdigen op grond van visie (over het waartoe en hoe), beschikbare (wetenschappelijke) kennis en de specifieke situatie.

<p>Beroepstaak 2 Begeleiden van leer- en ontwikkelingsprocessen van jeugdigen De professional bereidt leer- en ontwikkelingsactiviteiten van de jeugdigen voor, voert deze uit en evalueert ze. Hij is hierbij gericht op de brede ontwikkeling van de jeugdigen.</p>
<p>Kern 2.1 Voorbereiden van leer- en ontwikkelingsprocessen van jeugdigen De professional bereidt vanuit visie samenhangende leer- en ontwikkelingsactiviteiten voor. Hij doet dit waar zinvol samen met de jeugdigen, om hen zo veel mogelijk eigenaar te laten zijn van hun eigen leerproces. De professional zorgt voor een duidelijke relatie tussen de doelen van de activiteiten, het niveau en de kenmerken van de jeugdigen, de inhoud van het leergebied en de inzet van verschillende methodieken en middelen.</p> <p>Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional, waar zinvol samen met de jeugdigen, het volgende. De professional ...</p> <ul style="list-style-type: none"> a. kiest en formuleert (zo veel mogelijk SMART) uitdagende leer- en ontwikkeldoelen en betekenisvolle inhoud; hij brengt daarvoor de relevante aspecten van de beginsituatie in kaart, zoals het ontwikkelingsniveau, de ondersteuningsbehoeften en de belevingswereld van de jeugdigen; b. maakt op basis van een inhoudelijke en didactische doordenking een correcte en bruikbare vertaling van het leergebied naar de concrete leersituatie; c. kiest leer- en werkvormen en (digitale) middelen die passen bij de doelen en inhoud van de activiteiten en het niveau en de kenmerken van de jeugdigen; d. kiest passende vormen van (tussentijdse en eind)evaluatie van de doelen/leerresultaten en het leerproces; e. plant en organiseert de activiteiten zo, dat de jeugdigen voldoende tijd en aandacht krijgen om te leren; f. houdt bij het bepalen van doelen, leerinhouden, werkvormen, middelen en evaluatie rekening met didactische principes (motivatieprincipe, activiteitsprincipe, aanschouwelijkheidsprincipe, differentiatieprincipe, geleidelijkheidsprincipe, integratieprincipe en herhalingsprincipe); g. signaleert, creëert en benut kansen en mogelijkheden voor jeugdigen om zich te ontwikkelen en maakt daarbij ook gebruik van niet-geplande situaties; h. weet gebruik te maken van methodes en bestaande programma's en kan deze aanpassen en aanvullen om de doelen bij de jeugdigen te bereiken; i. is in staat om de leerdoelen, de beginsituatie, de leer- en ontwikkelingsactiviteiten en de begeleiding ook voor anderen inzichtelijk te beschrijven in een bij de organisatie passend format.
<p>Kern 2.2 Uitvoeren van leer- en ontwikkelingsprocessen van jeugdigen De professional initieert en begeleidt leer- en ontwikkelingsprocessen op zo'n manier dat jeugdigen betrokken en gemotiveerd werken aan gestelde doelen.</p> <p>Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional het volgende. De professional ...</p> <ul style="list-style-type: none"> a. neemt samen met de jeugdigen de doelen en de verwachtingen door en, waar relevant, de inhoud, de stappen en de planning van leer- en ontwikkelingsactiviteiten; hij zet de huidige leeractiviteiten in een bredere lijn van een ontwikkelingsproces;

<ul style="list-style-type: none"> b. ondersteunt het leerproces van de jeugdigen door het uitvoeren en begeleiden van diverse soorten (activerende) werkvormen; c. maakt doelmatig gebruik van beschikbare materialen en (digitale) middelen; d. bevordert eigenaarschap en verantwoordelijkheid bij jeugdigen door tegemoet te komen aan hun behoefte aan autonomie, competentie en relatie (zie ook beroepstaak 1 kern 1.1); e. differentieert naar niveau en kenmerken van de jeugdigen, speelt in op hun mogelijkheden, wensen, behoeften en problemen en stelt de activiteit zo nodig bij, zodat de jeugdigen de taken met succes kunnen afronden; f. is gericht op het bevorderen van de vaardigheden die de jeugdigen nodig hebben om zich doelgericht en aangepast te gedragen (executieve functies); g. helpt de jeugdigen zich bewust te worden van hun eigen gaven en deze te ontwikkelen en in te zetten.
<p>Kern 2.3 Evalueren van leer- en ontwikkelingsprocessen van jeugdigen</p> <p>De professional evalueert en waardeert structureel het ontwikkelingsproces van de jeugdigen en de resultaten daarvan. Dit doet hij regelmatig ook samen met de jeugdigen. Hij trekt daar conclusies uit en gebruikt deze voor een gericht vervolg van het leerproces, inclusief het eigen handelen.</p>
<p>Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional het volgende. De professional ...</p> <ul style="list-style-type: none"> a. volgt de ontwikkeling van de jeugdigen tijdens de uitvoering van de activiteiten en sluit flexibel aan bij hun ondersteuningsbehoefte om de doelen te kunnen behalen; b. geeft tijdens de leer- en ontwikkelingsactiviteit ontwikkelingsgerichte feedback, feedup en feedforward op inzet, aanpak en resultaat en stimuleert de jeugdigen om dit ook bij elkaar te doen; c. bewaakt samen met de jeugdigen de voortgang en zorgt dat zij de gestelde doelen kunnen behalen, maar is ook in staat om doelen (tijdelijk) los te laten of bij te stellen als de situatie van jeugdigen daarom vraagt; d. vraagt naar de mening, ervaringen, ideeën en gevoelens van de jeugdigen over de activiteiten en de geboden ondersteuning en neemt de tijd om te luisteren; e. bevordert de zelfstandigheid van de jeugdigen door hen te helpen met reflecteren op de uitvoering, het proces en de doelen/resultaten van de leer- en ontwikkelingsactiviteiten, zodat de jeugdigen conclusies leren trekken voor het vervolg van het leerproces; f. analyseert en interpreteert leerresultaten, gaat mogelijke verklaringen na voor de resultaten en trekt daaruit conclusies voor het eigen handelen; g. legt relevante informatie uit de evaluatie en beoordeling op een gestructureerde manier vast, zodat de evaluatiegegevens begrijpelijk en bruikbaar zijn voor een gericht vervolg van het leerproces.
<p>Kern 2.4 Onderzoekend vermogen in het begeleiden van leer- en ontwikkelingsprocessen van jeugdigen</p> <p>De professional zet zijn onderzoekend vermogen in om zijn begeleiding van leer- en ontwikkelingsprocessen te voeden, te onderbouwen en te verantwoorden, en daarmee de kwaliteit van zijn werk te vergroten.</p>
<p>Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional het volgende. De professional ...</p> <ul style="list-style-type: none"> a. heeft bij het begeleiden van leer- en ontwikkelingsprocessen een onderzoekende houding (opmerkzaam, nieuwsgierig, bedachtzaam en kritisch); reflecteert op zijn functioneren, op geleverde producten en op zijn ontwikkeling tijdens de beroepsuitoefening; b. past beschikbare (wetenschappelijke) kennis over het begeleiden van leer- en ontwikkelingsprocessen en de relevante leer- en ontwikkelingsgebieden (standaard vakliteratuur) en kennis over actuele ontwikkelingen op deze gebieden correct toe op eigen casuïstiek; kan hiervoor een verantwoorde literatuurselectie maken; onderbouwt en verantwoordt keuzes in het begeleiden van leer- en ontwikkelingsgebieden op grond van visie (over het waartoe en hoe), beschikbare (wetenschappelijke) kennis en de specifieke situatie. c.

<p>Beroepstaak 3 Samen ondersteunen van de jeugdige</p> <p>De professional bepaalt samen met ouders¹, de jeugdige zelf, diens sociaal netwerk, collega's en andere betrokken professionals de gewenste begeleiding voor de jeugdige, voert deze uit, evalueert en stelt waar nodig bij.</p>
<p>Kern 3.1 Vormgeven van ouderbetrokkenheid</p> <p>De professional onderhoudt een gelijkwaardige, pedagogische samenwerkingsrelatie met ouders, om samen te werken aan de ontwikkeling van de jeugdige.</p>
<p>Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional het volgende. De professional ...</p> <ul style="list-style-type: none"> a. spreekt respectvol met en over ouders en houdt rekening met verschillen tussen ouders; b. zorgt voor heldere en passende communicatie naar ouders over de dagelijkse praktijk; c. past diverse gesprekstechnieken toe in gesprekken met ouders; d. wisselt informatie en advies uit met ouders over welbevinden, doelen, resultaten, werkwijzen, ervaringen, verwachtingen en ideeën met betrekking tot de jeugdige en zijn ontwikkeling; e. vraagt ouders om feedback en om inbreng van hun ervaringskennis; laat de ouders constructief meedenken hoe de jeugdige ondersteund kan worden bij leer- en ontwikkelingsactiviteiten; f. kan ook in moeilijke gesprekken een boodschap duidelijk overbrengen, empathie tonen, oplossingsgericht communiceren en de eigen grenzen en die van de organisatie bewaken.
<p>Kern 3.2 In samenspraak bepalen van de ondersteuning van de jeugdige</p>

¹ Waar in dit beroepsprofiel 'ouders' staat, kan ook 'ouder' of 'opvoeder(s)' gelezen worden.

<p>De professional bepaalt de ondersteuningswijze van de jeugdige, in samenspraak met de jeugdige zelf, de ouders en andere betrokkenen.</p> <p>Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional het volgende. De professional ...</p> <ol style="list-style-type: none"> signaleert speciale ondersteuningsbehoeften van jeugdigen en zoekt indien nodig met hulp van collega's oplossingen of verwijst door; verzamelt systematisch informatie voor het vaststellen van de ondersteuningsbehoeften en mogelijkheden van de jeugdige of levert een bijdrage aan de verzameling daarvan, via observaties, het monitoren van leerprestaties en gesprekken met de jeugdige, zijn ouders en mogelijke andere betrokkenen; stelt een plan op voor de ondersteuningswijze van de jeugdige, weet daarbij passende interventies voor te stellen, in samenspraak met de jeugdige en diens ouders; stimuleert het eigenaarschap (zelfverantwoordelijkheid) van de jeugdige en ondersteunt daarbij indien nodig de ouders; sluit aan bij de ontwikkelingsmogelijkheden van de jeugdige, maakt gebruik van diens gaven en waar mogelijk van diens netwerk; evalueert de ondersteuningswijze samen met de jeugdige, ouders en andere betrokkenen en stelt deze waar nodig bij.
<p>Kern 3.3 Samenwerken in een integrale aanpak</p> <p>De professional werkt (multidisciplinair en/of interdisciplinair) samen met diverse professionals die bij de jeugdige betrokken zijn aan een integrale aanpak. De activiteiten van alle partijen worden goed op elkaar afgestemd.</p> <p>Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional het volgende. De professional ...</p> <ol style="list-style-type: none"> voert op een constructieve manier overleg met betrokken professionals of instanties, om samen te komen tot een integrale aanpak, samenwerking, afstemming of overdracht van de jeugdige; weet wat andere disciplines en de meest voorkomende instanties kunnen bijdragen, maakt duidelijke afspraken over wie wat doet en wanneer, en houdt zich aan de gemaakte afspraken; kan eigen bevoegdheden, bekwaamheden en grenzen aangeven bij ouders en professionals en neemt deze en de eigen ondersteuningsbehoeften mee in het realiseren van een integrale aanpak; stemt de integrale aanpak af op regelgeving binnen de (zorg)infrastructuur die van toepassing is en de samenwerkingsprocedures tussen de eigen organisatie en de instellingen waarmee wordt samengewerkt; gaat discreet en volgens regelgeving om met de gegevens van anderen.
<p>Kern 3.4 Onderzoekend vermogen in het samen ondersteunen van de jeugdige</p> <p>De professional zet zijn onderzoekend vermogen in om de gezamenlijke ondersteuning van de jeugdige te voeden, te onderbouwen en te verantwoorden, en daarmee de kwaliteit van zijn werk te vergroten.</p> <p>Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional het volgende. De professional ...</p> <ol style="list-style-type: none"> heeft bij het samen ondersteunen van de jeugdige een onderzoekende houding (opmerkzaam, nieuwsgierig, bedachtzaam en kritisch); reflecteert op zijn functioneren, op geleverde producten en op zijn ontwikkeling tijdens de beroepsuitoefening. past beschikbare (wetenschappelijke) kennis over het samen ondersteunen van jeugdigen (standaard vakliteratuur) en kennis over actuele ontwikkelingen op dat gebied correct toe op eigen casuïstiek; kan hiervoor een verantwoorde literatuurselectie maken; onderbouwt en verantwoordt keuzes bij het samen ondersteunen van de jeugdige op grond van visie (over het waartoe en hoe), beschikbare (wetenschappelijke) kennis en de specifieke situatie.
<p>Beroepstaak 4 Werken aan kwaliteit en beleid</p> <p>De professional draagt vanuit eigen deskundigheid bij aan het bereiken, verantwoorden en verbeteren van de (didactische en pedagogische) kwaliteit op de werkvloer. Hij begeleidt (aanstaande) collega's en/of vrijwilligers, draagt bij aan het beleid en de uitvoering daarvan en doet praktijkonderzoek.</p>
<p>Kern 4.1 Samen werken aan kwaliteit</p> <p>De professional levert een bijdrage aan de kwaliteit van het werkklimaat, aan de onderlinge samenwerking en aan goede werkverhoudingen.</p> <p>Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional het volgende. De professional ...</p> <ol style="list-style-type: none"> levert een constructieve bijdrage aan overleggen en aan de afstemming en uitvoering van de werkzaamheden; maakt (werk)afspraken met anderen en komt deze na; deelt informatie die voor de voortgang van het werk van belang is en maakt gebruik van de informatie van anderen; heeft een goed zicht op verantwoordelijkheden en bevoegdheden van zichzelf en anderen; weet bij wie hij in de organisatie voor wat moet zijn; neemt initiatief voor het ontvangen en geven van feedback en stelt zich daarbij open, coöperatief en leerbaar op; nodigt anderen uit om hun opvattingen en ideeën in te brengen en vragen te stellen; stimuleert met zijn inbreng het team om met en van elkaar te leren en individuele kwaliteiten optimaal te benutten.
<p>Kern 4.2 Begeleiden van (aanstaande) collega's en/of vrijwilligers</p> <p>De professional begeleidt (aanstaande) collega's en/of vrijwilligers op zo'n manier dat hun expertise optimaal wordt ingezet en vergroot.</p>

<p>Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional het volgende. De professional ...</p> <ol style="list-style-type: none"> fungeert als rolmodel en praktijkvoorbeeld voor het (pedagogisch en didactisch) handelen, het nemen van verantwoordelijkheid en de gerichte inzet om te leren; geeft heldere aanwijzingen, advies en ondersteuning aan (aanstaande) collega's en/of vrijwilligers; draagt kennis en expertise begrijpelijk over aan (aanstaande) collega's en/of vrijwilligers en stimuleert de verbinding van praktijk en theorie; nodigt anderen uit tot dialoog over en kritische reflectie op de werkpraktijk en helpt bij het signaleren van knelpunten in hun werkzaamheden, kennis en vaardigheden; maakt met (aanstaande) collega's en/of vrijwilligers concrete afspraken over te behalen (coachings-/leer)doelen, resultaten en begeleiding, waarbij de coachee eigenaar blijft van zijn eigen leerproces.
<p>Kern 4.3 Bijdragen aan beleidsuitvoering en beleidsontwikkeling</p> <p>De professional draagt bij aan de uitvoering, borging en ontwikkeling van beleid om de doelstellingen van de organisatie te behalen en de kwaliteit van de werkzaamheden te vergroten.</p>
<p>Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional het volgende. De professional ...</p> <ol style="list-style-type: none"> werkt volgens wetten, afspraken, procedures, richtlijnen en protocollen die in de organisatie of landelijk gelden; rapporteert periodiek over de voortgang en de inhoudelijke resultaten van zijn werkzaamheden; verbindt het eigen handelen met de (levensbeschouwelijke en pedagogische) identiteit van de organisatie en kan daar binnen het eigen functioneren inhoud aan geven; draagt bij aan evaluaties die georganiseerd worden om de kwaliteit te bewaken en waar nodig te verbeteren; signaleert en analyseert ontwikkelingen en knelpunten in de uitvoering en kwaliteit van de werkzaamheden, overlegt hierover met betrokkenen en komt waar mogelijk met verbetervoorstellen en/of actieplannen; spiegelt actuele ontwikkelingen, (nieuwe) kennis, inzichten en methodieken aan de (pedagogische, onderwijskundige en levensbeschouwelijke) visie en werkwijze van de eigen organisatie; kan in dialoog met anderen bepalen of keuzes passen bij de visie van de organisatie; zorgt er (samen met anderen) voor dat vernieuwingen of verbeteringen een structurele plaats krijgen in het (beroepsmatig) handelen of het functioneren van de organisatie.
<p>Kern 4.4 Doen van praktijkonderzoek</p> <p>De professional draagt via praktijkonderzoek in interactie met de omgeving bij aan het verbeteren van de (eigen) beroepspraktijk.</p>
<p>Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional het volgende. De professional ...</p> <ol style="list-style-type: none"> signaleert een praktijkprobleem: een haat of tekortkomingen in het eigen handelen of in de organisatie, verwachtingen vanuit de omgeving of een kans om als organisatie of professional in ontwikkeling te blijven; beschrijft het praktijkprobleem op basis van een verkennende probleemanalyse en geeft daarbij aan hoe hijzelf en diverse belanghebbenden tegen het probleem en de achtergronden ervan aankijken, welke mogelijke oplossingen zij zien en wat de vakliteratuur erover zegt; formuleert het doel van het onderzoek en de onderzoeksvraag op basis van de probleemanalyse en gemaakte keuzes, onderbouwd met eigen ervaringen, data uit de praktijk en inzichten uit de literatuur; kiest haalbare en passende onderzoeksactiviteiten voor het verzamelen, analyseren en ontwerpen (indien van toepassing) en verzamelt data die bijdragen aan het beantwoorden van de onderzoeksvraag; ordent en analyseert kritisch de verzamelde data, trekt er heldere conclusies uit en vertaalt deze naar verbetervoorstellen, beleidsadviezen en/of ontwerprichtlijnen; ontwerpt op basis van de ontwerprichtlijnen een oplossing voor het praktijkprobleem en test het ontwerp; maakt de resultaten van het onderzoek voor de praktijk toegankelijk via een doel- en doelgroepgerichte rapportage en/of één of meer presentatievormen.
<p>Kern 4.5 Onderzoekend vermogen in het werken aan kwaliteit en beleid</p> <p>De professional zet zijn onderzoekend vermogen in om zijn manier van werken aan kwaliteit en beleid te voeren, te onderbouwen en te verantwoorden, en daarmee de kwaliteit van zijn werk te vergroten.</p>
<p>Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional het volgende. De professional ...</p> <ol style="list-style-type: none"> heeft bij het werken aan kwaliteit en beleid een onderzoekende houding (opmerksom, nieuwsgierig, bedachtzaam en kritisch); reflecteert op zijn functioneren, op geleverde producten en op zijn ontwikkeling tijdens de beroepsuitoefening; past beschikbare (wetenschappelijke) kennis over het werken aan kwaliteit en beleid (standaard vakliteratuur) en kennis over actuele ontwikkelingen op dat gebied correct toe op eigen casuïstiek; kan hiervoor een verantwoorde literatuurselectie maken; onderbouwt en verantwoordt keuzes bij het werken aan kwaliteit en beleid op grond van visie (over het waartoe en hoe), beschikbare (wetenschappelijke) kennis en de specifieke situatie.

<p>Beroepstaak 5 Begeleiden van gezinnen De professional begeleidt methodisch gezinnen en coördineert de zorg, zowel ambulante als in gedwongen kader. Hij is daarbij gericht op zo veel mogelijk herstel van de balans en zelfredzaamheid van het gezin.</p>
<p>Kern 5.1 Bevorderen van een pedagogisch thuisklimaat De professional ondersteunt ouders waar nodig en gewenst bij het bevorderen van een pedagogisch thuisklimaat, waarin de jeugdige in zijn ontwikkeling wordt gesteund.</p>
<p>Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional het volgende. De professional ...</p> <ol style="list-style-type: none"> draagt waar nodig bij aan kennis van ouders over de opvoeding, ontwikkeling, veiligheid en gezondheid van de jeugdige; verzorgt voorlichting en scholing op basis van vragen van jeugdigen, ouders, mede-opvoeders en de samenleving en informeert hen over nieuwe kennis en inzichten betreffende opvoeding, groei, ontwikkeling en gezondheid in alle beroepscontexten van het jeugddomein; begeleidt ouders vraaggericht bij het pedagogisch handelen vanuit de binnen de organisatie gehanteerde pedagogische visie.
<p>Kern 5.2 Ambulante gezinshulpverlening De professional begeleidt het gezin gestructureerd en methodisch, zodat de balans tussen draagkracht en draaglast hersteld wordt (te merken aan concrete, aantoonbare en duurzame gedragsverbetering in het gezin), het gezin de regie over het leven kan hervinden en het vermogen tot zelfsturing bevordert wordt ('herstel van het gewone leven').</p>
<p>Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional het volgende. De professional ...</p> <ol style="list-style-type: none"> biedt in samenspraak met jeugdigen, ouders en mede-opvoeders verantwoorde ondersteuning bij het opgroeien en het opvoeden en beweegt mee in hun evoluerende behoeften; stemt de aanpak af op de inschatting van de aard van de samenwerkingsrelaties met elk van de gezinsleden; is in zijn handelen voortdurend gericht op het versterken en terugbrengen van de eigen kracht, zelfverantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van de gezinsleden; benadert de gezinsleden en het netwerk vanuit systemisch perspectief en is daarbij meerzijdig partijdig; inventariseert in samenwerking met de gezinsleden vraaggericht de zorgpunten en sterke punten en verheldert vragen en behoeften; formuleert in samenwerking met de gezinsleden de gewenste veranderingsuitkomst (interactionele doelen); activeert gezinsleden om een ondersteuningsplan (gezinsplan) op te stellen, waarbij gekeken wordt naar het volledige systeem, de risico- en beschermende factoren en hulpvragen op de verschillende leefgebieden; ondersteunt gezinsleden bij het opstellen van een actie-agenda, waarin de werkdoelen en middelen zijn opgenomen; werkt gestructureerd, planmatig en doelgericht, zowel in kortdurende als langdurende trajecten; rapporteert zorgvuldig in gespreks- en observatieverslagen en houdt een compact cliëntdossier bij.
<p>Kern 5.3 Coördineren van meervoudige jeugd- en gezinshulp De professional ondersteunt het gezin bij het organiseren van overleg met personen uit eigen netwerk, hulpverleners en instanties en bij het maken van concrete afspraken met het team rond het gezin. Hij werkt met een gezinsplan, met daarin heldere afspraken met alle betrokken professionals en instanties, zodat er structuur en overzicht ontstaat, waardoor het gezin zo veel mogelijk de regie weer zelf ter hand kan nemen.</p>
<p>Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional het volgende. De professional ...</p> <ol style="list-style-type: none"> activeert de steun uit het informele en professionele sociale netwerk en bouwt deze steun uit indien nodig; weegt af in hoeverre (specialistische) hulp gewenst of noodzakelijk is en vervult een brugfunctie naar deze (specialistische) hulp; ziet erop toe dat alle hulp die geboden wordt met elkaar samenhangt en dat in de hulp het gezin centraal staat (één gezin één plan); fungeert als vast aanspreekpunt voor de gezinsleden en andere betrokkenen en ziet erop toe dat het gezinsplan regelmatig wordt geëvalueerd en waar nodig wordt bijgesteld; voert effectief regie op casussen ten aanzien van indicatie, verwerving en inzet van middelen en andere professionals en rapportage en schaaft waar nodig op en af om ondersteuning op maat te houden.
<p>Kern 5.4 Inschatten van veiligheid De professional schat de veiligheid van jeugdigen in, beoordeelt de noodzaak tot het nemen van beschermende maatregelen, eventueel in overleg met externe deskundigen, en voert de beschermende maatregelen uit.</p>
<p>Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional het volgende. De professional ...</p> <ol style="list-style-type: none"> handelt volgens de stappen van de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling; intervenieert waar de emotionele, seksuele en/of fysieke veiligheid van kinderen en gezinnen in het geding is en/of kansen op groei, ontwikkeling en opvoeding in gevaar zijn en organiseert passende hulp; begeleidt gezinnen waarin het kind/de kinderen onder toezicht is/zijn gesteld, een voogdijmaatregel heeft/hebben of waarin er sprake is van een jeugdreclasseringsmaatregel; voert de jeugdbeschermingsmaatregelen uit en geeft (integrale) hulpverlening aan onder toezicht gestelde jeugdigen.
<p>Kern 5.5 Verlenen van gezinshulp bij jeugdhulp met verblijf De professional begeleidt ouders bij jeugdhulp met verblijf.</p>
<p>Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional het volgende. De professional ...</p> <ol style="list-style-type: none"> optimaliseert het contact van de jeugdige met zijn ouders en eventuele broers en zussen door het contact te organiseren en te begeleiden.

- b. ondersteunt en bekrachtigt de ouders bij het vormgeven aan hun ouderlijke verantwoordelijkheid, door ouders, en naarmate ze ouder worden ook de jeugdige zelf, een centrale het beslissende rol te laten spelen in de besluitvorming over te verlenen zorg en in te schakelen steun, professioneel of uit het netwerk (partnerschap);
- c. zorgt voor een goede afstemming van hulpvraag en –aanbod ten opzichte van de gezinsleden en de pedagogisch medewerkers en eventueel andere bij het gezin betrokken professionals;
- d. zoekt ernaar de zorg, steun en oplossingen zo veel mogelijk in de levenscontext van het gezin en de jeugdige te implementeren.

Kern 5.6 Onderzoekend vermogen in het begeleiden van gezinnen

De professional zet zijn onderzoekend vermogen in om zijn begeleiding van gezinnen te voeden, te onderbouwen en te verantwoorden en daarmee de kwaliteit van zijn werk te vergroten.

Om hier goed vorm aan te geven, doet de professional het volgende. De professional ..

- a. heeft bij het begeleiden van gezinnen een onderzoekende houding (opmerkzaam, nieuwsgierig, bedachtzaam, kritisch); reflecteert op zijn functieren, op geleverde producten en op de eigen ontwikkeling tijdens de beroepsuitoefening;
- b. past beschikbare (wetenschappelijke) kennis over het begeleiden van gezinnen (standaard vakliteratuur) en kennis over actuele ontwikkelingen op dat gebied correct toe; kan hiervoor een verantwoorde literatuurselectie maken en toepassen op eigen casuïstiek;
- c. onderbouwt en verantwoordt keuzes met betrekking tot het begeleiden van gezinnen op grond van visie (over het waartoe en hoe), beschikbare (wetenschappelijke) kennis en de specifieke situatie.